

e-manet

üç aylık elektronik Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisi
Sayı 24 – Nisan-Haziran 2011

DÜŞÜNCE

Li-derkenar: Kavgacı Olmamak (1. Bölüm) 3

Chuck Faroe

Son Söz Kimde? Dünya'nın Yaşı Hakkında Varsayımlar ve Kutsal Kitap Kronolojileri Üzerindeki Etkileri 4

J.M. Diener

KİTAP

Romalılar Kitabı'ndan Güvence Üzerine Sorular 8

Charlie Bing

İnsan Sadece İman Etmekle Aklanır mı? 10

Paul Rushing

TARİH

George Whitefield: İngiliz Müjdecisi 12

Arnold A. Dallimore

HİZMET

Kilise Önderliği Beklentilerin Ötesi 17

Ken Wiest

KAYNAK

Kutsallık: Kutsal Olmalı mıyız, Zaten Kutsal mıyız? 20

Ken Wiest

“Birçok tanık önünde benden işittiğin sözleri, başkalarına da öğretmeye yeterli olacak güvenilir kişilere emanet et.”

– 2. Timoteos 2:2

e-manet

e-manet Türkiye’de hazırlanarak Türk kilise önderlerine ücretsiz olarak gönderilen üç aylık e-posta Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisidir.

e-manet, 2. Timoteos 2:2’deki sürecin gerçekleşmesine araç olmayı amaçlamaktadır. Yarının önderlerini donatacak olan bugünkü Türk kilise önderlerinin donatılmasına katkıda bulunmak istiyoruz.

Bu derginin iki ana hedefi vardır: olgunlaşma ve hizmet.

Dergide benimsenen iki temel değer vardır: üstün nitelikli içerik ve okuyucuların yararı.

Kilise önderlerinin eleştirel düşünme, düşüncelerini net bir biçimde belirtme ve farklı görüşleri sevgiyle hoş görmenin yanı sıra, Kutsal Yazılar’a göre değerlendirme kapasitelerini geliştirmeleri can alıcı önem taşır. Bu derginin böyle bir gelişim sürecine yarayacak yapıcı bir ortam sağlayacağını umuyoruz. e-manet’in yararlı olması için tepkilerinizi, isteklerinizi ve eleştirilerinizi bildirmeniz gerekecektir. Bunları yazikurulu@e-manetdergi.org adresine iletebilirsiniz.

e-manet’in tüm sayılarını <http://www.e-manetdergi.org> adresli web sitemizden indirebilirsiniz. Ayrıca dergimizde yayınlanan tüm makaleleri interaktif bir dizinde bulabilirsiniz.

e-manet’te yayımlanan makalelerin ve karikatürlerin telif hakları, yazarlarına veya onları ilk yayımlayan kurum veya yayınevine aittir. Mesih imanlıları olarak telif hakları yasasını ihlâl etmek istemeyiz. e-manet kurulunun aldığı yayın izinleri, makalelerin ve karikatürlerin başka yerlerde (web siteleri dahil), yayımlanmasını kapsamayabilir. İzin nereden alınması gerektiğini öğrenmek için bize yazikurulu@e-manetdergi.org e-posta adresinden ulaşabilirsiniz.

Li-Derkenar

Kavgacı Olmamak (1. Bölüm)

✍️ Chuck Faroe

Kavgalar çıkınca manşetlere çıkar...

Meclis'te kavga çıktı, oturuma ara verildi...

Üniversitede kavga çıktı, 9 öğrenci yaralandı...

Düğünde çıkan bıçaklı kavgada 1 kişi hayatını kaybetti... vs.

“Kavgacı Toplum” başlıklı bir makalede, Prof. Dr. Kemal Önen şu tespitte bulundu: “*Ne kadar sinirli, parlayan, duygusallığın öne çıktığı, karşılıklı anlayıştan adeta yoksun ve kavgacı bir toplum görüntüsündeyiz!* (Cumhuriyet, 20 Eylül 2008).

Tabii ki kavgacı olmak yalnızca Türkiye’ye özgü değildir. Kavgacı olmak, doğal benliğe özgüdür. Nitekim Kutsal Kitap’a göre, kavganın ham maddesi olan *düşmanlık, çekişme, kıskançlık, öfke, bencil tutkular, ayrılıklar, bölünmeler ve çekememezlik* “benliğin işleri”dir (Gal. 5:19-21).

Üstelik, çıkan bütün kavgalar manşetlere çıkmaz. Sözelimi Hürriyet’te, “İmanlılar arasında kavga çıktı, 4 kişi kiliseden ayrıldı” veya Milliyet’te, “Önderler arasında kavga çıktı, kilise bölündü” gibi manşetlere Türkiye’de rastlamadım.

Ama sanırım öyle kavgalar çıkmıştır, ne yazık ki.

Yapımızda alınganlık, kıskançlık, hırs ve yargılayıcılık varken, kendimize “kavgacı” demesek bile, kendimizi çeşitli çekişmeler içinde bulabiliriz.

Günlük hayatta kavga eksik olmuyor ve Kutsal Ruh, Kutsal Yazıları yazdırırken kavga konusunu eksik etmemiştir. Bu yazının kalan kısmında Kutsal Kitap’ın bizi kavgacı olmamaya yönelten bazı ilkelerini paylaşmak istiyorum.

Kusurluyuz, öyleyse kavgacı olmamalıyız. Yakup, “*hepimiz çok hata yaparız*” diyor (Yak. 3:2). “Hepimiz” hem beni hem de sizleri kapsar. Herkesin Tanrı’nın yüceliğinden yoksun kaldığını anlatmak suretiyle, bazen şu benzetmeyi kullanırım: “Farz edelim sen (yani tanıklık verdiğim kişi), ben ve bir olimpiyatçı Rize’den New York’a yüzerek gitmeye karar verdik. Belki önce ben boğulurum. Muhtemelen de olimpiyatçı en uzun mesafeyi alır. Ama sonunda hiçbirimiz hedefe ulaşmaya yeterli olmayacağız.” İnsan olarak Tanrı’nın kutsallığına erişemeyeceğiz. Ama kavgada üstün gelmek için çabalarken, tanrısal anlayışa sahipmiş gibi davranırız. Oysa Kutsal Kitap, “*tek Yargıç vardır... Ya komşusunu yargılayan sen, kim oluyorsun?*” diyor (Yak. 4:12). Madem çok hata yaparız, kavgayı bırakalım da kendi gözümüzdeki merteye çıkarmaya bakalım!

Kavgacılık aptallıktır. Bu hüküm size sert gelebilir. Ama “aptal” herhalde bu paragrafın en yumuşak nitelendirmesi olacaktır! Özdeyişler kitabı bilgelik ve aptallık olaylarını ortaya koyar. Özdeyişler 6:12-19 ayetlerini ayrıca ve dikkatlice okumanızı öneririm. Bu ayetlere göre, Rabbimiz kavgacı ruhlu kişinin çekişme yaratmasından nefret eder, iğrenir. Bilgelik esas Rab korkusu olduğuna göre, O’nun nefret ettiği, iğrendiği bir şey yapmak bilgelik tersi, tek kelimeyle, aptallıktır. Üstelik, andığımız ayetlere göre, böyle davranmakta ısrar eden aptal ani ve çaresi olmayan bir yıkım bekliyor: “*Bu yüzden ansızın yıkıma uğrayacak, Birdenbire çaresizce yok olacak*” (Özd. 6:15).

Kavga nefretin belirtisidir. Ateş, hastalıktan çok, bir hastalık belirtisidir. Kutsal Kitap’a göre, hastalık vücudun ateşini nasıl körüklerse, nefret çekişmeyi de öyle azdırır: “*Nefret çekişmeyi azdırır, Sevgi her suçu bağışlar*” (Özd. 10:12). Burada geçen “azdırır” kelimesi İbranice’de “uyandırır” gibi bir benzetme çağrışıdır. Benzetme şöyledir: Mışıl mışıl uyuyan bir kişiyi ısrarla uyandırırçasına, kavgacı çekişmeyi ısrarla gündeme getirir. Aynı şekilde, bu ayette geçen “bağışlar” kelimesi, İbranice’de örtmekle ilgili bir kelimedir. Sevgi her suçu örter. Tanrımız sevgidir. Rabbimiz İsa, hak etmediğimiz sevgisini çarmıhta kanıtladı. Biz de *düşmanlarımızı* sevmeye çağrıldık. Sevgi ilişkisel sorunu teşhir edeceğine, sır gibi saklar. Sorunlarımızı kavgayla “sahnelemeye” razı olursak, kalbimizde sevgi değil, nefret egemen olur.

Sayfa bitti ama kavgacı olmamaya yönelik sebepler bitmedi. Gelecek yazımda konuyu sürdüreceğim. O zamana dek, hepinize güzel ve kavgasız günler dilerim!

Son Söz Kimde?

Dünya'nın Yaşı Hakkında Varsayımlar ve Kutsal Kitap Kronolojileri Üzerindeki Etkileri

✍️ J.M. Diener

İman etmek için anlamayı denemiyorum. Anlamak için iman ediyorum. Bunun için, inanıyorum ki, önce iman etmezsem, anlamam mümkün olmaz.

— Canterbury'li Anselm

I. Temel Soru: Nihai Otorite Kimdedir?

Yaşadığımız bu dünyada bir savaş vardır. Görünür, silahlı, ordulu bir savaş değildir; düşüncelerin, kanıların, gerçeklerin çekiştiği bir savaştır. Bu savaş tüm görülür, zorbalı savaşımlardan daha önemlidir, çünkü bu savaşın sonucu düşüncelerimizi, kanılarımızı ve anlayışımızı yönlendirir. Bu savaş, Gerçek için nihai otoritenin kimde olduğunun sorusu üzerinedir.

İlahiyatçılar bu genel soruyu, birçok özel soruyu ele alarak çözmeye çalışırlar. Çünkü eninde sonunda Hristiyan ilahiyatçılar için tek bir cevap olmalıdır: nihai yetkili Kutsal Kitap'tır. Muhafazakâr tanrıbilimciler bu gerçeğe her zaman "Amin" derler. Ama çoğu zaman ilahiyatçıların şahsi görüşleri bu ifadeyle tutarlı olmuyor. Bu genel sorunun somut bir örneği, Dünya'nın yaşı hakkındaki tartışmalarda ortaya çıkar.

Dünya'nın yaşını hesaplarken nihai otorite kimdedir? Kutsal Kitap'ta mı, yoksa güncel, popüler bilimin sunduğu kronolojilerde mi? Peki nihai otorite ile alâkalı bu varsayımın, Kutsal Kitap'taki sayılar ve Kutsal Kitap tarihçilerinin hazırladığı kronolojiler üzerindeki etkisi nedir?

Bu sorular Kutsal Kitap yorumu için çok önemlidir, çünkü cevapları Kutsal Kitap'a her yönden gösterdiğimiz saygı ve güvenin bir açıklamasıdır. Bundan dolayı, yalnızca Kutsal Kitap'ı ciddiye alan ilahiyatçıların yazılarını ele alarak bu konuyu irdeleyeceğiz.

II. Dünya'nın Yaşı Hakkında İki Temel Görüş

Aslında, temel olarak Dünya'nın yaşı hakkında yalnızca iki görüş vardır¹:

1. Seküler bilim adamlarının sunduğu sayıları ele alacak olursak, Dünya 4,45 milyar yıl yaşındadır.²
2. Kutsal Kitap'taki tarih ve sayıları ele alacak olursak, Dünya'nın (ve tüm evrenin) yaşı en fazla 6 500 yıl olabilir.

Birincisi, genel kabul gören görüştür. İkincisi ise "tartışmalı" görüş olarak tanımlanır.

A. Genel Kabul Gören Görüş: Seküler Bilim Dalların Kronolojisi

Muhafazakâr Hristiyan tarihbilimcilerin çoğu, seküler bilim dallarının sunduğu kronolojiyi varsayarak Kutsal Kitap'taki eski tarihlere dayanan kronolojileri hazırlar. Bu tarihbilimcilerin arasında Eugene Merrill³, Walter Kaiser⁴ ve Alfred Hoerth⁵ vardır. Bu üç tarihçi, genel olarak İsrail'in başlangıç noktalarını ele alarak arkeologların sunduğu tarihleri kabul eder.⁶ Ama bu tarihler, Dünya'nın Kutsal Kitap'ta sunulan verilerden çok

daha yaşlı olduğu sonucunu kabul etmeli. Merrill bunu mantıksal bir şekilde savunmayı dener. Onun görüşüne göre, Yaratılış'ın ilk on bir bölümünde verilen sayılar birebir olarak ele alınamaz. Bunun nedenini şöyle açıklar:

Sam ve Avram'la ilgili soyağacının kapsamlı değil, seçici görülmesi gerektiği açık bir gerçektir. Yani, burada yer verilen isimler, saptayamayacağımız çeşitli nedenlerden dolayı, kaydedilmemiş bir sürü isim arasından seçilmiştir. Sam ile Avram aynı dönemde yaşadıysa ki özenle yorumlandığında bu görüşe varılacaktır, İbrahim'in atalarının putperest olmalarına anlam vermek zorlaşır. Üstelik Tanrı'nın Avram'ı bu kutsal göreve çağırma nedeni de anlaşılmalıdır. Dünyada bu göreve atanacak imanlılar zaten mevcuttu. Ayrıca, eğer Sam ile Avram aynı zamanda yaşamışlarsa, Avram'ın 175 yaşında "kocamış, yaşama doymuş, iyice yaşlanmış olarak son soluğunu" vermiş olması (Yar. 25:8) ile Sam'ın, babası Nuh'un ömründen (950 yıl) çok daha kısa yaşayıp 600 yaşında ölmesi oldukça tutarsızdır. Açıkçası, Sam'ın Avram'dan çok daha uzun yıllar önce yaşamış olması gerekir. Böylelikle, Sam'ın soyunun Yahve hakkında hiçbir bilgisinin olmaması için yeterince zaman geçmiş olurdu ve Yahve'nin kendisini putperest Avram'a açıklaması gerekirdi.⁷

Merrill bu açıklamayı yapmak zorunda, çünkü o Mısır tarihi için genel olarak kabul edilen *Cambridge Ancient History*'deki firavun tablosunu kullanır.⁸ Bu tarih sistemi, Kutsal Kitap tarihlerinden yaklaşık 600 yıl daha uzundur. Bu pek kısa bir süre sayılmaz. Gördüğümüz gibi, bu varsayımlar, Kutsal Kitap'ta söz edilen ülkelerin kronolojisini önemli ölçüde etkileyecek, böylece Kutsal Kitap'a göre hazırladığımız tarih çizelgelerini de değiştirecektir.

Bu tarih sistemini kabullenmek, bazı tanrıbilimcilerin ve inanç savunucularının yaratılış yerine, Tanrı tarafından yönlendirilmiş evrimi kabul etmelerine yol açmıştır. 1999 yılında, okuduğum üniversitenin ilâhiyat fakültesindeki bir sempozyumda, Amerikalı yıldızbilimci Dr. Hugh Ross konuştu. "Yıldızları incersen, geçmişe bakmış olursun" iddiasında bulundu. Buradan yola çıkarak, Yaratılış birinci bölümdeki *yôm* (gün) sözcüğünü "çağ" olarak yorumladı.⁹ Bu yoruma bağlı kalarak Dünya'nın yaratılışını Tanrı tarafından yönlendirilmiş, kesintili veya sıçramalı denge evrim ile açıkladı.

Onunla hemfikir olmasam da, Dr. Ross en az teolojisini mantıklı bir sonuca bağladı; buna saygı duyarım. Ancak, beni bu güne dek çok şaşırtan olay şuydu: Dr. Ross konuşmasından sonra, kendi de dahil, ilâhiyat fakültesinin dört profesörü bir panelde öğrencilerin sorularını cevapladılar. Panelde yalnızca bir profesör gün-çağ yorumunu kabul etmiyordu. Ayrıca, gün-çağ yorumu kabullenen Dr. Brad Mullen, derslerinde hep, "Başka herhangi bir yetki Gerçek'i alt üst eder" derdi. Ama gün-çağ yorumunu savunurken, hem Kutsal Kitap verilen sayıları hem de tarihbilimcilerin öne sürdüğü sayıları kabul ediyordu. Bu çelişkiyi şahsen görüp görmediğine dair bir şey diyemeyeceğim, ama bunun bizi düşündürmesi gerekir.

B. Tartışmalı Görüş: Kutsal Kitap'taki Tarihler ve Sayılar

Bu konuda ilginç olan şudur: Kutsal Kitap'taki sayıları birebir kabul etmek "tartışmalı" bir görüştür.¹⁰ Bu görüşün Musevilikte ve Kilise'nin erken çağlarında genel olarak savunuldu.¹¹ Bu görüşe göre, Yaratılış bölümündeki tüm sayılar birebir olarak sayılarak Dünya'nın yaşı saptanır. Böylece, Dünya'nın yaratılışından büyük Tufan'a kadar 1656 yıl geçer (Yar. 5). Tufan'dan İbrahim'in babası Terah'ın ölümüne kadar 427 yıl geçer (Yar. 11; Elç. 7:4). İsrail ataları 215 yıl Kenan'da geçici olarak ikamet eder.¹² Sonra İsrailoğulları 430 yıl boyunca Mısır'da kalır (Çık. 12:40). Mısır'dan Çıkış'tan Süleyman'ın tapınağın yapımına başladığı tarihe kadar 480 yıl geçer (1Kr. 1:6). Süleyman'ın krallığının dördüncü yılından Yerusâlim'in Nebukadnessar tarafından yıkılış yılına kadar 380 yıl geçer (1Kr ve 2Kr).¹³ Tüm tarihçiler İ.Ö. 587/586 yılını, Yerusâlim'in yıkılış yılı olarak kabul eder. Böylece Yerusâlim'in yıkılışından günümüze¹⁴ 2 597 yıl geçmiştir. Bu sayıları toplarsak, yaratılıştan bu yana en fazla 6 185 yıl geçmiştir.

Bu sayıların Mısır arkeolojisi ve kronolojisi üzerinde büyük bir etkileri olur. Genel arkeolojinin savunduğu kronolojiye göre, Mısır dönemi İ.Ö. 3.100'den İ.Ö. 525'e kadar sürmüştür.¹⁵ Toplam 2 575 yıllık bir tarih söz konusudur. Ancak Kutsal Kitap'taki Tufan sonrası tarihleri geçerli kabul edersek, söz konusu dönem yalnızca 1 993 yıl eder! İki kronoloji hesabı arasında 582 yıl fark vardır. Bundan dolayı bazı arkeologlar (özellikle imanlı olanlar) kısaltılmış bir kronoloji öne sürerler; bu arkeologların arasında Immanuel Velikovsky¹⁶, David Rohl¹⁷, D.A. Courville¹⁸, Peter van der Veen ve Uwe Zerbst¹⁹ vardır. Firavun hanedanlarının hepsinin peş peşe hüküm sürmedikleri görüşündedirler; bazıları aynı dönemde eşzamanlı krallık etmişlerdi. Bu fikir doğrultusundaki yeni kronolojilerin bazılarına göre söz konusu tarih aralığı, Kutsal Kitap'ın yıllarıyla örtüşecek şekilde, 1 993 yıl eder; buna bağlı olarak, Ortadoğu'nun güçlülerinden Hitit İmparatorluğu'nun ve Yunanistan'ın kronolojileri değişecektir.²⁰ Ama bu yeniden düzenlenmiş kronolojiler, hem seküler arkeologlar²¹ hem de bazı imanlı tarihbilimciler²² tarafından reddedilir.

III. Peki, Nihai Otorite Kimindir?

Yukarıda sunduğumuz iki görüşte de problemler vardır. Bu problemlerin çözümleri bulunabilir ama bunların bulunabilmesi için girişte sorduğumuz sorunun cevabını bulmamız gerekir: Tarihi ele alış açısından nihai otorite kimdedir? Usta kim, öğrenci kim?

Seküler bilim usta kabul edilirse, Dr. Mullen'ın öne sürdüğü gibi, Kutsal Kitap'ın yetkisi yok sayılmış olur. Kutsal Kitap, ya Merrill'in öne sürdüğü gibi, "*Heilsgeschichte*"dir, "*Historie* değil"²³ ya da sadece bir araya getirilmiş birkaç hoş öyküdür.

Kutsal Kitap usta kabul edilirse, seküler bilimin sunduğu teoriler hatalı kabul edilir. Bilim, Kutsal Kitap'taki verileri öğrenmelidir; Kutsal Kitap'ın sonuçları, sonunda bilimle doğrulanacaktır.

Daniel 5. bölümde adı geçen Belşazzar, yıllar boyunca seküler yorumcular ve arkeologlar tarafından hayal ürünü olarak görülürdü. 1923 yılında onun gerçekten yaşadığına dair ve Daniel'de anlatılan dönemde Babil'de krallık yaptığını belirten bir dikili taş bulundu. Bu, Kutsal Kitap'ın doğru ve seküler bilimin eksik olduğunu gösteren bir olaydı.²⁴

Ama Hoerth'ün bize hatırlattığı gibi, arkeoloji ve seküler bilimin görevi, Kutsal Kitap'ta anlatılanların gerçek olup olmadığını kanıtlamak değildir, Kutsal Kitap'taki gerçekleri aydınlatmaktır.

*Arkeolojiyle desteklenen inanç savunmaları, geçen on yıllarda tarihi düzeltmek için önemli araç oldu ve eleştiriciler olduğu sürüce bu görevi görmeye devam edecektir. Ama müjdeciler Hristiyanlar şunu anlamalıdır: Kutsal Kitap bazı arkeolojinin en önemli yönü, Tanrı'nın bize verdiği gerçeklerin açıklandığı dönem ve bağlamları daha iyi anlayabilmemizi sağlamaktır. Müjdeciler Hristiyanlığın güveni ve umudu, Kutsal Kitap'ın dışında herhangi bir kanıta bağlı olmamalıdır – ve buna arkeoloji dahildir.*²⁵

Son olarak şunu belirtelim: Eğer nihai otorite Kutsal Kitap ise, bizim çok alçakgönüllü olmamız gerekir. Kutsal Kitap, hem kurtuluş öyküsünü hem de tarihi gerçekleri içeren bir yapıttır. Ama bu yapıtta her şey net değildir. Kutsal Kitap'ı temel alan yorumcular olarak alçakgönüllülükle "Bunu bilemiyoruz" veya "Bunun çözümünü daha bulamadık" diyebilmemiz gerekir. Bazen çözüm bulunacaktır, bazen bulunmayacaktır. Ama bizim kanılarımız şuna dayalıdır: Tanrı'ya ve O'nun eşsiz Sözünün mükemmeliyetine olan imanımıza.

Sonnotlar:

¹ Caroline Brown'ın yazdığı "Farklılıkları Savunmak: Dünya'nın Yaşıyla İlgili Tartışma" dizisi, bu konu hakkındaki görüşleri daha detaylı inceler. Caroline Brown, "Farklılıkları Savunmak: Dünya'nın Yaşıyla İlgili Tartışma (1. Bölüm)", *e-manet*, No. 12 (Temmuz-Eylül 2007), s.5-7; "Farklılıkları Savunmak: Dünya'nın Yaşıyla İlgili Tartışma (2. Bölüm)", *e-manet*, No. 13 (Ocak-Mart 2008), s. 10-12; "Farklılıkları Savunmak: Dünya'nın Yaşıyla İlgili Tartışma (3. Bölüm)", *e-manet*, No. 14 (Nisan-Haziran 2008), s. 13-15.

- ² “Dünya’nın Yaşı”, *Wikipedi*, < http://tr.wikipedia.org/wiki/Dünya'nın_yaşı > (14 Mart 2011 tarihinde erişilmiştir) ve “Age of the Earth”, *Wikipedia*, < http://en.wikipedia.org/wiki/Age_of_the_earth > (14 Mart 2011 tarihinde erişilmiştir).
- ³ Eugene Merril, *Kingdom of Priests* (Grand Rapids, Michigan: Baker, 1998).
- ⁴ Walter C. Kaiser, *A History of Israel: From the Bronze Age Through the Jewish Wars* (Nashville, Tennessee: Broadman & Holman, 1998).
- ⁵ Alfred J. Hoerth, *Archaeology and the Old Testament* (Grand Rapids, Michigan: Baker, 1998).
- ⁶ Bkz. Hoerth, *Archaeology and the Old Testament*, s. 29’deki tablo.
- ⁷ Merril, *Kingdom of Priests*, s. 28.
- ⁸ A.g.e., s. 59. Hoerth de aynı kronolojiyi kullanır (Hoerth, s.124-142), yalnızca o ve Merrill, Yusuf’un hangi dönemde Mısır veziri olduğunu tartışır. Merrill, Yusuf’un Orta Krallığın 12. Hanedanı’nda vezirlik ettiğini iddia eder (Merrill, s. 49). Hoerth ise Çık. 12:40’ın İbranicesini yorumlayarak, İsrail’in Mısır’da kaldığı dönemin yalnızca 215 yıl sürdüğünü iddia eder; buna göre, Yusuf’un Hyksos (15. Hanedan) döneminde yaşamış olması gerekir (Hoerth, s. 55-62).
- ⁹ Dr. Ross bunu detaylı olarak şu kitabında savunmuştur: Hugh Ross, *Creation and Time: A Biblical and Scientific Perspective on the Creation-Date Controversy* (Colorado Springs, Colorado: NavPress, 1994).
- ¹⁰ Genellikle popüler bilimin kabullenmediği tüm konular, gazeteciler ve popüler yazarlar tarafından “tartışmalı” olarak tanımlanır. Meselâ, Gary Ezzo ve Robert Bucknam’ın *On Becoming Babywise* (Gözden geçirilmiş ve genişletilmiş ikinci basım; Sisters, Oregon: Parent-Wise Solutions, 2001) pediatrik uzmanlar tarafından “tartışmalı” olarak tanımlanır, çünkü Ezzo ve Bucknam velilerin bebeklerden daha bilge olduklarını iddia ederler. Çocuk büyütme hakkındaki popüler yazılar bu görüşte değildir.
- ¹¹ Bkz. “Biblical Creation Dates”, “Dating Creation”, *Wikipedia*, < http://en.wikipedia.org/wiki/Dating_Creation#Biblical_Creation_dates > (27 Mart 2011 tarihinde erişilmiştir).
- ¹² İbrahim 75 yaşındayken Haran’dan ayrılır (Yar. 12:4). İshak İbrahim 100 yaşındayken doğar (Yar. 21:15). Yani aradan 25 yıl geçmiştir. İshak 60 yaşındayken Yakup’un babası olur (Yar. 25:26). Yani aradan 85 yıl geçmiştir. Yakup 130 yaşındayken Mısır’a göçtü (Yar. 47:28). Toplam 215 yıl eder.
- ¹³ Edwin R. Thiele, *The Mysterious Numbers of the Hebrew Kings* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 1983), s. 11-13.
- ¹⁴ “Günümüz” derken, İ.S. 2011 yılını kastetmekteyim.
- ¹⁵ “Conventional Egyptian Chronology,” *Wikipedia*, < http://en.wikipedia.org/wiki/Conventional_Egyptian_chronology > (29 Mart 2011 tarihinde erişilmiştir).
- ¹⁶ Immanuel Velikovsky, *Ages in Chaos* (New York: Doubleday, 1952). Bu kitap, iki cilt halinde, 2009 ve 2010 yıllarında Paradigma Ltd. tarafından yeniden basıldı.
- ¹⁷ David Rohl, *A Test of Time: The Bible - from Myth to History* (London: Century, 1995). Özeti için, bkz. “New Chronology (Rohl)”, *Wikipedia*, < [http://en.wikipedia.org/wiki/New_Chronology_\(Rohl\)](http://en.wikipedia.org/wiki/New_Chronology_(Rohl)) > (29 Mart 2011 tarihinde erişilmiştir).
- ¹⁸ D.A. Courville, *The Exodus Problem and Its Ramifications*, 2 Cilt (Loma Linda, California: 1971). Bu kitabı Courville’in kendisi sınırlı bir sayıda bastı. Baskısı artık tükendi ve bulunması çok zor. John Ashton ve David Downs, Courville’in fikirlerini genel kitleye yönelik olan *Unwrapping the Pharaohs* (Green Forest, Arkansas: Master Books, 2007) başlıklı kitaplarında sunup savunurlar. Maalesef Ashton ve Downs, bu fikirleri akademik standartlara ve tartışmalara uygun bir şekilde sunmuyorlar.
- ¹⁹ *Biblische Archäologie am Scheideweg*, ed. Peter van der Veen ve Uwe Zerbst (Holzgerlingen, Almanya: Hänssler-Verlag, 2002).
- ²⁰ Bkz. “Implications for Egypt and her Neighbors”, “New Chronology (Rohl)”, *Wikipedia*, < http://en.wikipedia.org/wiki/New_Chronology_%28Rohl%29#Implications_for_Egypt_and_her_Neighbors > (29 Mart 2011 tarihinde erişilmiştir).
- ²¹ Bir özet için, bkz. “Reception”, “New Chronology (Rohl)”, *Wikipedia*, < [http://en.wikipedia.org/wiki/New_Chronology_\(Rohl\)#Reception](http://en.wikipedia.org/wiki/New_Chronology_(Rohl)#Reception) > (29 Mart 2011 tarihinde erişilmiştir).
- ²² Meselâ Hoerth ve Merrill. Bkz. not 8.
- ²³ Merrill, s. 17. *Heilsgeschichte* ve *Historie* Almandan gelme teknik terimlerdir. *Heilsgeschichte* kurtuluş öyküsünü, yani Tanrı’nın dünyada insanları kurtarmak için yaptıklarını kasteder. Bunlar tarihi olabilir de, olmayabilir de. *Historie* ise asıl, verilere dayalı kronolojik tarihi kasteder.
- ²⁴ Bkz. John F. Walvoord, “Belshazzar’s Feast and the Fall of Babylon”, *Bible.org* < <http://bible.org/seriespage/chapter-5-belshazzar%E2%80%99s-feast-and-fall-babylon> > (17 Mart 2011 tarihinde erişilmiştir), “Antiochus Epiphanes and the Prophetic Specifications of Daniel”, *At Issue* < <http://www.sdanet.org/atissue/books/qod/q28.htm> > (17 Mart 2011 tarihinde erişilmiştir).
- ²⁵ Hoerth, s.20-21.

Romalılar Kitabı'ndan Güvence Üzerine Sorular

✍ Charlie Bing
🗣 Çiğdem Özbek

Ebedi kurtuluşları hakkında kuşkuya düşen inanlıların ruhsal olgunluğa erişmeleri olanaksızdır. Aynı zamanda, Hristiyanlar ve kendilerine Hristiyan diyenler arasında güvence yoksunluğu ortak bir sorundur.

Kuşkuların çeşitli kaynakları olabilir. Belki kuşku duyan kişi hiçbir zaman gerçekten sadece İsa Mesih'e iman ederek kurtulmamıştır; belki de Müjde konusunda akılları karışmış olabilir. Bazen yinelenen günah veya ağır denemeler, insanların kendilerinin gerçekten Hristiyan olup olmadıkları konusunda kuşkuya düşmelerine neden olabilir. Bazı insanlar kişilik olarak kurtuluşlarından kuşku duymaya meyillidirler, çünkü iç dünyalarına bakmaya veya duygusal durumlarına odaklanırlar. Her durumda, kurtuluşa sahip olma güvencesinin yoksunluğu üzücüdür ve lütufla büyümenin önünde gereksiz bir engeldir, çünkü bu güvence, her Hristiyanın olağan ve doğal bir haktır. Yuhanna okuyucularına şöyle dedi: "Tanrı Oğlu'nun adına iman eden sizlere, sonsuz yaşama sahip olduğunuzu bilesiniz diye bunları yazdım." (1Yu. 5:13)

Romalılar 8. bölümde, cevaplandıktan sonra güvence kuşkusunu hiçbir belirsizlik bırakmaksızın gideren dört soru yer alır. Bu soruların, Yeni Antlaşma'daki başka hiçbir kitapta olmadığı kadar lütuftan bahseden bir kitapta bulunması tesadüf değildir. Bu noktaya kadar Pavlus, insanların lütufla akladığını (3:21-5:21) ve kutsal kılındığını (6:1-8:17) anlatmıştır. Buradan itibaren, lütfun imanlıyı nasıl güvence altına aldığını anlatır (8:17-39). Tanrı'nın, akladığı ve sonunda yücelteceği, yani Oğlu İsa Mesih'in tam benzerliğine dönüştüreceği kişileri önceden belirlediğini açıklar (8:29-30). Bu bile güvence için güçlü bir argümandır. Romalılar 8. bölümün sonu, lütfun en güçlü biçimde açıklandığı ayetlerdir.

Bahsi geçen dört soru, cevabı içinde saklı bir başka soruyla başlar: "Öyleyse buna ne diyelim?" (8:31a) Pavlus'un öne sürdüğü konu o kadar zorlayıcı ve derindir ki, bir o kadar değerli cevapla sonuca bağlanmayı hak eder:

1. "Tanrı bizden yanaysa, kim bize karşı olabilir?" (8:31b) Bu giriş sorusu, İsa Mesih'in kurtarıcı sağlayıcı eyleminin yeterliliği konusunda kuşku duyan ya da zorlanan kişilere meydan okumaktadır. Elbette kendisine ait olanlar (8:28-30) için Tanrı'nın hazırladığı nihai amaç ve yüceltilme tasarısına karşı duracak hiç kimse yoktur. Pavlus'un bu ilk soruya cevabı, yine cevabının içinde saklı olduğu bir soruyu barındırır: "Öz Oğlu'nu bile esirgemeyip O'nu hepimiz için ölüme teslim eden Tanrı, O'nunla birlikte bize her şeyi bağışlamayacak mı?" (18:32) Bir başka deyişle, Tanrı bize en büyük armağanını, Oğlu'nu verdiyse, neden yüceltilmemizi garanti altına almak için gerekli her şeyi de bize vermesin? İnanlılar olarak sonsuza dek kurtarıldığımızdan emin olabiliriz, çünkü kimse Tanrı'nın bizim için tasarladıklarını gerçekleştirilmesine engel olamaz.

2. "Tanrı'nın seçtiklerini kim suçlayacak?" (8:33a) İkinci soru, sanki bir mahkeme salonunda yankılanmaktadır. Aklayan Tanrı olduğuna göre, kimse bizi günahlarımızdan ötürü yargılayamaz" (8:33b). Son yargıda, Yargıcımız, en büyük onura layık, yüce ve kutsal Tanrı, kendi kusursuz adaletinin önünde bizi aklayarak doğru ilan etmiştir. Eğer Tanrı kararını böyle ilan ettiyse, kim yaptığımız yanlışları diriltirek bizi yeniden O'nun karşısına çıkarabilir? Tanrı'nın hukuk sisteminde mükerrer dava diye bir şey yoktur!

İnanlılar olarak sonsuza dek kurtarıldığımızı biliriz, çünkü Rabbimiz İsa Mesih tarafından zaten bedeli ödenmemiş hiçbir günah yoktur.

3. “Kim suçlu çıkaracak?” (8:34a) Üçüncü soru, bizi “suçlu” ilan edecek kimse olup olmadığı sorusudur. Lehimize “suçsuz” kararı verilerek aklandıysak, Tanrı’nın kararı kim geçersiz kılabilir? “Ölmüş, üstelik dirilmiş olan Mesih İsa, Tanrı’nın sağındadır ve bizim için aracılık etmektedir” (8:34b). İsa çarmıhta “Tamamlandı” dediğinde, ölümüyle günah borcumuzun tamamen ödendiğini söylüyordu. İsa bizim günahlarımızın cezasını üstlendi ve bizim yerimize bedelini ödedi. Ardından, Tanrı’nın bu ödemeyi kabul ettiğinin kanıtı olarak ölümden dirildi, böylelikle biz de gelecekteki cezadan azat edildik. “Aracılık” terimi de mahkeme salonunda kullanılır; mahkemede aracı, savunma avukatıdır. Savunma Avukatımız olan İsa Mesih’in davamızı kazandığından emin olabiliriz. Şimdi Tanrı’yla birlikte, Tanrı’nın sağında yaşamakta, Baba’nın önünde bizim için aracılık etmektedir (İbr. 7:25). Savunması, çarmıhta “tamamlanmış” ve kurtuluş sağlamaya yeterli eylemine dayanmaktadır. İnanlılar olarak, sonsuza dek kurtarılmış olduğumuzdan emin olabiliriz, çünkü geçmişteki, şimdiki ve gelecekteki günahlarımızın cezası bizzat İsa Mesih’in tarafından kalıcı şekilde ödenmiştir.

4. ”Mesih’in sevgisinden bizi kim ayırabilir?” (8:35a) Tanrı’yla ilişkimizin arasına kim girebilir? Kurtuluşumuzun başlangıcından sonuna dek, O’nun bizi sevmesine ne engel olabilir? Pavlus’un cevabı kapsayıcıdır. Fiziksel evrende ve ruhsal alanda, Göksel Babamız’la aramıza girmeye gücü yetecek herhangi bir şey bulamaz. Tanrı’nın bizi sevmediği için “sıkıntı, elem, zulüm, açlık, çıplaklık, tehlike, kılıç” (8:35b) gibi etkenlerin hayatımızdaki varlığına izin verdiği düşüncesiyle ayartılırız. Ama Tanrı’nın bizi sevmesi ile bu dünyada acı çekmemiz arasında bir çelişki yoktur. Ölüm, kötü ruhlar, geleceğimizin belirsiz olması gibi, güçlü ve tehditkâr etkenler bile Tanrı’nın bize duyduğu sevgiyi ortadan kaldıramaz. “Yaratılmış başka bir şey” tümcesi bizi de kastetmektedir! İfade kapsamlıdır: Kesinlikle hiçbir şey, “bizi Rabbimiz Mesih İsa’da olan Tanrı sevgisinden ayırmaya *yeterli değildir*” (8:39; vurgu eklenmiştir). Böylesi bir güvenceye sahip inananlar olarak, Tanrı’yla birlikte yaşayacağımızdan hiçbir zaman kuşku duymamalıyız.

Sonuç:

Tanrı’nın kendi çocuklarını, Mesih’in benzeyişine dönüştürerek yüceltmeye yönelik tasarısını gerçekleştirmeyi hedefleyen sevgisine engel olabilecek herhangi bir şey var mı? Pavlus’un buna cevabı, “Hiç kimse, hiçbir şey, hiçbir yer, hiçbir şekilde!” olmuştur. Sonsuz kurtuluşumuz, İsa’nın bizim için yaptıkları ile Tanrı’nın güven veren sadakati ve gücüne dayanmaktadır. Tanrı, vaatlerini yerine getirecektir. Kurtarıcımız İsa Mesih’e iman aracılığıyla Tanrı’dan bir armağan olarak bu vaatlere sahip olduğumuza göre, kurtuluş güvencesine de sahip olduğumuzdan rahatlıkla emin olabiliriz. Romalılar 8. bölümde bulunan bu dört soru, bizi öznel olarak yaptıklarımıza veya duygularımıza odaklanmaktan alıkoyar. Bunun yerine, ruhlarımızın Gemi Demiri olan İsa Mesih’in kim olduğuna ve ne yaptığına nesnel bir şekilde odaklanmamızı sağlar.

“Questions of Assurance from Romans 8”. No 6. *Gracelife*.

< <http://www.gracelife.org/resources/gracenotes.asp?id=6> > (12 Mayıs 2011 tarihinde ulaşılmıştır)

İnsan Sadece İman Etmekle Aklanır mı?

✍️ Paul Rushing

🗣️ Çiğdem Özbek

Bir insanın Tanrı'yla arası nasıl düzelebilir? Başka bir deyişle, Elçilerin İşleri 16'da söz edilen Filipi'deki zindancının ağzından aktaracak olursak, "Efendiler, kurtulmak için ne yapmam gerekir?" Bu sorunun yanıtı bu bölümde ele alınacak, daha sonra Pavlus'un İncil'deki diğer yazılarının yanı sıra Galatyalılara Mektubu'yla da genişletilecektir. Bu sorunun kararlılıkla yanıtlanması gerekiyordu, çünkü küçük bir mesele değildi. İlk kilise, artan ölçüde Yahudi olmayan uluslardan imanlıların katıldığı bir beden olmanın mücadelesini veriyordu. Öbür uluslardan olanlar, Hristiyan olabilmek için önce Yahudi mi olmalıydı? Kilisedeki Yahudiler ile Yahudi olmayanlar Tanrı'nın gözünde eşit miydi? İmanlının yaşamında Yasa'nın yeri neydi? Galatyalılar 2:15-16'da Pavlus, imanla aklanma doktrinini kısa ve net bir şekilde önümüze sermektedir. Pavlus'un bu sözleri, Petrus'la arasındaki, Antakya'daki toplulukta başlayıp Galatya'ya sıçrayan (bkz. Gal. 2:1-14) anlaşmazlığa cevap niteliğindedir. Timothy George şöyle yazar:

Antakya'daki anlaşmazlık artık Galatya'da sıcak bir tartışma konusuydu; iki lider elçinin kişisel çatışması, hatta kilisenin ki ayrı kolunun ("Yakup'un adamları"na karşı "Pavlusçu" kanat) arasının açılmasından çok, sadece ve sadece her yerde yaşayan bütün halkların kurtulmasına dayanıyordu. Pavlus, 2:21'de iddiasını ezici bir sonuca bağladı. Eğer, Galatyalı kışkırtıcıların geliştirdiği ve Petrus ile Barnaba'nın bu ddiayla çelişen davranışlarıyla en azından üstü kapalı olarak teşvik edilen doktrin doğruysa, İsa Mesih'in çarmıhta ölmesi hiçbir işe yaramıyordu!¹

Pavlus, 16. ayette "biliyoruz" diyerek elçiler tarafından görüş birliğine varılan konuları hatırlatarak, Petrus ile Barnaba'nın bu kararla çelişen uygulamalarına cevapla meseleyi ele almaya başlar. Pavlus, "kişinin Yasa'nın gereklerini yerine getirmekle değil, İsa Mesih'e imanla aklandığını biliyoruz," der. Başka bir deyişle, "Mesih'e iman, artı hiçbir şey, eşittir kurtuluş" tur. Pavlus'un burada vurguladığı genel bir ilkedir ve bunun Yahudiler kadar Yahudi olmayan uluslar için de geçerli olduğunu belirtir. Bizler, kendi insani çabamızla (dinsel kuralları yerine getirmek gibi) Tanrı'nın önünde aklanamayız; Tanrı'yla aramızı kendi başımıza düzeltemeyiz. Dünyanın şimdiki haline bakacak olursak, birçoklarının tam da bunu yapmaya çalıştığını görürüz. Onlar "kötü işlerine karşılık, "iyi işler" yapmaya çabalayarak terazide dengeyi sağlamaya çalışırlar. Umutları, Tanrı'nın gözünde kabul edilebilir kişiler olabilmektir. İnsanların çoğu, iyilikler aracılığıyla aklanacağını umar ama buradaki sorun hemen göze çarpmaktadır: "Ne zamana kadar yeterince iyilik yaptığımı bilebilirim?" Pavlus'un buna cevabı, Tanrı'nın önünde "doğru" olmak için hiçbir zaman yeterince "Yasa'nın gereklerini" yerine getiremeyiz, olurdu. John Stott bunu bizim için şöyle özetler:

Çünkü kesin olarak bildiğimiz en az üç temel şey vardır: Birincisi, "Tanrı doğrudur", ikincisi, "biz değiliz". Bu iki gerçek yan yana koyulduğunda bize, vicdanımızın ve deneyimlerimizin de çoktan söylediği gibi, Tanrı'yla aramızın iyi olmadığını nasıl varsaydığımızı açıklar. Uyum yerine sürtüşme vardır. Bizler Tanrı'nın verdiği adil kararın, yargının altındayız. O'nunla paydaşlıktan uzağız, O'nun huzurundan kovulmuşuz; çünkü, "doğrulukla fesadın ne ortaklığı olabilir?"²

Aklanma veya "Tanrı'yla aramızın düzelmesi" ne anlama gelmektedir? "Aklanma" hukuki bir terimdir ve "suçsuz" veya "masum" anlamına gelmektedir. Zıt anlamı, "yargılanmak" veya "suçlu ilan edilmek"tir. Alister McGrath, Pavlus'un sözcük nasıl kullandığına baktığımızda *dikao* fiilinin, Tanrı'nın, inanlıların hakkını korumaya ve temize çıkarmaya yeterli, kendisiyle doğru ve sadık bir ilişkiye taşıyan, günahkâr insanlıkla Tanrı arasındaki ayrılığın değişmesine etki edecek güçlü, kozmik ve evrensel eylemini ifade etmektedir.³

Aklanmayla ilgili klasik Protestan anlayışı, *Heidelberg İlmihali*'nin 60. sorusunda tam bir netlikle ele alınır. "Tanrı'nın önünde nasıl doğru olursun?" sorusunun cevabı şöyledir:

*"Ancak İsa Mesih'e gerçek imanla. Vicdanım beni Tanrı'nın bütün emirlerine karşı kederle günah işlediğim için suçluyorsa da, bu emirlerin hiçbirini yerine getirmemişsem, kötü olan ne varsa hâlâ ona meyilliysem de, yine de, Tanrı, benim hiçbir katkım olmaksızın, tamamen arı bir lütufla, Mesih'in yerime itaati sayesinde sanki günahkâr değilmişim ya da tek bir günah bile işlememişim gibi bana kendi doğruluğunu ve kutsallığını yükleyerek Mesih'in kusursuz kefaretinin sağladığı bütün hakları bağışlar. Yeter ki güvenen bir yürekle bu iyiliği kabul edeyim."*³

Warren Wiersbe aklanmayla ilgili şu örneği vermektedir:

Dostum Dr. Roy Gustafson, duyduğum en güzel aklanma betimini yapar. Bir İngiliz, Rolls Royce marka arabasını bir gemiye yüklemiş ve tatil yapmak üzere bütün kıtayı aşmış. Avrupa'da dolaşırken arabasının motoruna bir şey olmuş. İngiltere'deki Rolls Royce firmasını arayıp "Arabamda bir sorun var. Ne yapmamı önerirsiniz?" diye sormuş. Firma hemen uçakla bir tamirci yollamış! Tamirci arabayı tamir etmiş ve adamı tatiline devam etmesi için geride bırakıp İngiltere'ye uçmuş. Tahmin edebileceğiniz gibi adam meraklanmış, "Acaba bu bana kaç paraya mal olacak?" diye. İngiltere'ye geri döndüğü zaman, firmaya bir mektup yazmış ve onlara ne kadar borcu olduğunu sormuş. Bir süre sonra aldığı cevapta şöyle yazılmış: "Beyefendi, dosyalarımızın hiçbirinde bozulan bir Rolls Royce hakkında bir kayıt bulunamamıştır." İşte bu, aklanmadır!⁵

Pavlus da imanla aklanmadan söz eder ve 16. ayette bunun kendisi dahil olmak üzere iman eden herkes için geçerli olduğunu vurgular: "*Bunun için biz de Yasa'nın gereklerini yaparak değil, İsa Mesih'e iman ederek aklanalım diye Mesih'e iman ettik.*" Mektuplarındaki başka yerlerde de betimlendiği gibi, dindar bir Yahudi olan Pavlus'un da, sert ve istekli Petrus kadar Mesih'e imanla aklanmaya ihtiyacı olmuştur. Pavlus'un Mesih'e iman edişi sırasında yaşadıkları, Tanrı'nın onun kötülüğünü yargılaması değildir (ki bu Yahudi din önderlerinin genel varsayımıydı), daha çok Tanrı'nın Pavlus'u iyiliğine güvenmesinden ötürü itham etmesiydi. İşte bu nedenle Pavlus, eskiden yaşamda en değerli saydığı her şeyi şimdi çöp yığını olarak görüyordu. Fark etti ki, kendisinin en sevdiği, en değerli bulduğu şeyler, Tanrı'nın önünde "doğru" sayılmasına yetmiyordu. Tanrı'nın aklayan lütfunun ışığında, "kazanç" saydığı her şey artık birer "kayıp"tı.⁶

Kilise, sadece ve sadece Mesih'e imana dayanarak Tanrı'ya gelen insanlardan oluşur. Hepimiz günahkârlarız ve kutsal ve doğru olan Tanrı'nın önünde, kendimizi övecek hiçbir yanımız yoktur. Pavlus açıkça ilan eder: "Yasa'nın gereklerini yerine getirmekle kimse aklanmaz." İyiliklerle aklanma, Yahudi olsun olmasın, kimse için bir yarar sağlamaz. Stott bunu özetle en iyi şekilde şöyle ilan eder:

Eğer bir kimse aklanmanın kendi eylemlerine dayandığında ve kendi çabalarıyla kurtuluşu elde edebileceğinde ısrar ederse, Hristiyan inancının temellerinin altını kazıyor demektir. Tanrı'nın lütfunu yok sayıyor (çünkü eğer kurtuluşa sahip olmak iyi eylemlerle mümkün oluyorsa, lütufla olmuyor demektir) ve Mesih'in ölümünü gereksiz (çünkü eğer kurtuluş bizim yaptıklarımıza bağlıysa, Mesih'in bir şey yapmasına gerek yoktur) kılıyordu.⁷ e

Sonnotlar:

¹ T. George, *Galatians*, The New American Commentary, 30. Cilt (Nashville, Tennessee: Broadman & Holman, 2001), s. 188.

² J.R. W. Stott, *The Message of Galatians: One Way Only* (Downer's Grove, Illinois: Inter-Varsity Press, 1986), s. 60.

³ T. George, a.g.e., s. 191.

⁴ A.g.e., s. 192.

⁵ W. Wiersbe, *Key Words in the Christian Life* (Grand Rapids, Michigan: Baker, 2002), s. 16.

⁶ T. George, a.g.e., s. 190.

⁷ J.M. Boice, *Galatians*, The Expositor's Bible Commentary, 10.Cilt, Frank E. Gaebelin, ed. (Grand Rapids: Michigan: Zondervan, 1976), s. 452.

George Whitefield

İngiliz Müjdecisi

✍️ Arnold A. Dallimore

🗣️ Çiğdem Özbek

George Whitefield (1714-1770), birçoklarının Pavlus'tan sonra en büyük müjdecisi kabul ettiği bir İngiliz'dir. Her ne kadar İngiltere Kilisesi'ne rahip olarak atandıysa da, Whitefield vaazlarının çoğunu açık havada verirdi. Daha elektrikli amfilerin olmadığı günlerde vaazını dinlemek için toplanan kalabalık binleri bulurdu.

Whitefield 22 yaşından, 55 yaşında ölüncüye dek günde üç dört kez vaaz verdi. Bu hizmet onu İngiltere'nin hemen hemen her iline, sık sık Galler'e, on beş kez İskoçya'ya ve iki kez de İrlanda'ya götürdü. Ama özellikle Amerikan kolonilere hizmetini adamıştı; yedi kez ziyaret etmiş, ard arda kuzeyde New Hampshire'dan güneyde Georgia'ya kadar müjdeleme yapmıştı.

Başarıları çoktu. Georgia'da bir yetimhane inşa etti ve yaşamı boyunca var gücüyle bu yetimhaneye destekte bulundu. Londra'da iki büyük kilise kurdu ve seyahatlerinin izin verdiği kadarıyla pastör olarak hizmet etti. Britanya'yı topyekün dönüştüren Müjdecisi Uyanış'ın ilk lideriydi ve Amerika'daki Büyük Uyanış'ın baş figürüydü. Yoksul ve eğitimsizlerin anlayabileceği şekilde vaaz ediyor, aynı zamanda İngiliz aristokrasiden dinleyicilere de hizmet ediyordu. Vaazları Amerika'daki birçok ünlü isim tarafından da memnuniyetle dinleniyordu.

Whitefield'in bütün insanlığa temel mesajı, "Yeniden doğmalısınız"dı. Bu mesaj, birçoklarının ona karşı öfkelerini uyandırdı ama o bu karşı çıkışları nezaketle karşıladı. Whitefield'in naaşı, Newburyport Massachusetts'teki İlk Presbiteryen Kilisesi'nin (First Presbyterian Church) kürsüsü altında gömülüdür.

İlk Eğitim

George Whitefield 16 Aralık 1714'te, üst orta sınıf bir ailede doğdu. Anne babası Gloucester'daki Bell Inn adlı bir hanın sahipleriydiler. George iki yaşındayken babasını kaybetti. Annesi, yeniden evlenene kadar hanın işletmesini başarıyla yürüttü.

George, canlı bir ruhu ve derin bir duyarlılığı olan bir çocuktur. Hafızası çok iyiydi; sık sık kent ihtiyarlarının önünde konuşma yapmak üzere seçilirdi. Özellikle de tiyatro oyun metinlerini okumaya bayılır, bütün rolleri kendisinin oynadığını hayal ederdi. On beş yaşında okulu bırakıp handa çalışmaya başladı; ancak kısa süre sonra okula dönerek çalışkan bir öğrenci olduğunu kanıtladı.

Whitefield'in babasının atalarından bazıları Oxford Üniversitesi'ne gitmişlerdi ve o da on sekiz yaşındayken onların yolundan giderek Pembroke College'e girdi. Kısa zamanda Charles ve John Wesley'in liderliğindeki Holy Club'ı (Kutsal Kulüp) üyesi oldu. Kulübün öbür üyelerinden daha fazla kurtuluş arayışında olan biriydi. Mart 1735'te, aylarca süren umutsuz çabalarının sonrasında kendini Tanrı'nın merhametine bıraktı, Mesih'e güvendi ve bütün samimiyetiyle aradığı bağışlanmaya sahip oldu. Yüreği sevinçle dolup taşıyordu.

1736'da lisans derecesini aldı ve Church of England Kilisesi'ne görevli olarak atandı. Çocukken katıldığı kilisede ilk vaazını verdi ve bunu o kadar ciddiyetle yaptı ki hakkında piskoposa bir rapor yazıldı; on beş kişiyi deli etmişti. Whitefield'in Londra ve Bristol'de davet edildiği birçok kilise, onu dinlemek için bir araya toplanmış kalabalıklarla dolup taşıyordu. Yemeye, uyumaya zamanı kalmayana kadar bulunduğu yere gelip ruhsal konularda kendisine danışıyorlar, yolda yürürken giysilerine dokunmak istiyorlardı.

Georgia

Amacı sadece dünyasal başarı olsaydı, Whitefield hayatını bu popülerliğin tadını çıkararak geçirebilirdi. Ancak gönüllü olarak alkışlara sırt çevirerek Wesleylerin başlattığı işe koyulmak üzere Amerika'ya yol aldı. O dönemde okyanustan geçmek uzun ve zaman zaman tehlikeli bir yolculuktu. Whitefield gemideki herkese bir din görevlisi gibi hizmet etti ve her ne kadar yolculuk başladığında alay ettiyseler de, gemi daha Amerika'ya varmadan sevgiyle kabullenilmişti ve gemideki hayat değişmişti.

Kolonide de Londra'daki gibi coşkuyla karşılandı. Ne var ki Savannah'da bir yetimhaneye ihtiyaç olduğunu gördüğünde hemen İngiltere'ye döndü ve yetimhaneyi kurmak için para toplamaya koyuldu.

Açık Hava Vaazları

1739'da, Whitefield açık havada vaaz vermeye başladı. İlk dinleyicileri hor görülen kömür madencileriydi ama birkaç gün içinde birkaç bini bulan bir topluluğa sahip oldu. Konuyla ilgili şöyle yazdı:

“Etkilendiklerini keşfetmemin ilk işareti, kara yanaklarından sel gibi akan göz yaşlarının oluşturduğu beyaz yolları görmek oldu... Yüzlercesi ama yüzlercesi derin bir şekilde ikna oluyor, sağlam ve açık bir imanla olay mutlu bir şekilde sona eriyordu.”

Whitefield, fırsat verilen her yerde vaaz etme özgürlüğünü kullandı. İzin verildiğinde kiliseleri kullandı, verilmediğinde ise taş duvar, toprak yığını, yol kenarındaki bir masa, neresi uygunsa onun üzerine çıkıp vaaz verdi. İnsanlara Müjde ile ulaşmak onun için bir tutkuydu. Başka kilise görevlilerini de açık hava hizmetine el atmaları için ikna ediyordu. Bunların arasında öne çıkanlar, arkadaşları olan Charles ve John Wesley idi.

Çok geçmeden Whitefield ile John Wesley arasındaki doktrin farklılıkları belirgin hale geldi. İkisi de güçlü Kalvinist vurguları olan İngiliz Kilisesi'nin doktrin maddelerini kabul ederek atanma yemini etmişlerdi. İman ettiği zamandan itibaren Whitefield Kalvinist teolojiye tutunmuş ama Wesley Arminyusçu görüşleri kabul ederek devam etmişti. John Wesley, Whitefield'in Bristol'de topladığı bazı insanlara, “önceden belirlenme karşıtı” ağır bir vaaz verdi. Bunu vaazlarına hiç konu etmemiş olan Whitefield, John'a mektup yazdı ve konuşmasını yayınlamaması için ona ısrar etti.

Wesley'in davranışına karşın Whitefield, yeniden Amerika'ya gitmek üzereyken kendisi dönene kadar hizmeti devam ettirmesi için binlerce dinleyicisini Wesley'e bıraktı. Wesley, Whitefield'in ayrılmasından kısa bir zaman sonra Bristol'deki vaazını yayınladı. Kardeşiyle birlikte Kalvinist doktrinlere karşı her yerde vaaz etti. Bu da hizmet içinde üzüntü verici bölünmenin başlaması anlamına geliyordu.

Yirmi dört yaşında, 1740 yılında, ikinci defa Amerika'ya varduktan sonra Whitefield, Georgia'da yetimhane inşa etti. Kolonilerde vaaz etti ve her yerde binlerce kişi tarafından dinlendi.

Whitefield ve Franklin

Benjamin Franklin, Whitefield'in en ilgili dinleyicilerinden biri oldu. Franklin, bütün Philadelphia'nın Whitefield'in etkisi altında dindarlaşmaya başlamış gibi görüldüğünü kaydeder, özellikle de ikna gücünden söz eder. Franklin, toplantılarından birine katıldıktan sonra yetimhanenin, nüfusu fazla olmayan Georgia yerine Pennsylvania'da inşa edilmesi gerektiğine inanarak maddi katkıda bulunmayı reddetmiştir. Ancak Whitefield'in ihtiyacı anlatmasının ardından, Franklin yumuşamaya başladı ve bakır paradan vermeye karar verdi; bir başka iknanın ardından, para kesesine gümüş koymaya karar verdi ve nihayet kendi sırası geldiğinde altınlar ve diğer her şeyle beraber cebini boşalttı. Ayrıca yanında oturan bir arkadaşının, para vermemeye kararlı olduğu için hazırlıksız geldiğini ama şimdi çevresindekilerden borç almaya çalıştığını duydu.

Franklin ve Whitefield yakın arkadaş oldular ama felsefeci, müjdecinin onu Mesih'e getirme çabalarına her zaman direndi.

Whitefield'in bu sıralarda New England'daki hizmeti hayat boyunca en güçlüsü oldu. Jonathan Edwards'ın vaazlarıyla derin bir ruhsal hizmet başlamıştı ve Whitefield'le beraber devam ederek genişledi. Diğer kolonilere yayıldı ve birkaç yıl boyunca aynı güçle devam etti. Tanrı'nın Amerika'da yapmayı amaçladıklarını harekete geçirdi, böylece ulusun ruhsal mirası zenginleşti. Bu dönem yaşananlar, tarihçiler tarafından Büyük Uyanış olarak adlandırıldı.

Whitefield, Mart 1741'de İngiltere'de bazı zorluklarla karşı karşıya kaldı. Yokluğu sırasında Wesley'in insanları ona karşıt olmak üzere yönlendirdiğini anladı. Londra'da en sevdiği yerler olan Kennington Common ve Moorfields'te vaaz etmeye başladı ve kısa zamanda topluluğunu geri kazandı. Arkadaşları ona Moorfields'te büyük bir ahşap baraka yaptılar (kendisi buraya tapınak diyordu). Burası sürekli dolup taşıyordu. Yıllar sonra yerine iyi bir tuğla yapı inşa edilene kadar burası onun genel merkezi oldu. Doktrin farklılığıyla ilgili olarak, inandığı şeylere sıkı sıkıya bağlı kalmasına rağmen, her zaman Wesley kardeşleri gönül dostu olarak gördü ve daha sonraki yıllarda ikisi de bu dönemde kendilerine gösterdiği nezaketi ifade ettiler.

İskoçya ve Galler

1741 yılında Whitefield İskoçya'ya ilk kez ziyarette bulundu. Kalvinizm'in kalesi olan bu yerde coşkuyla karşılandı. Yine de bu doktrinler onlar için teorilerin biraz ötesine geçmişti; ancak onun hizmeti altında yeniden canlandılar ve birçok pastör tarafından yeni bir güçle ve hararetle vaaz edilmeye başlandı.

Galler'de de başka önderlerin yönetiminde benzer bir hizmet sürdürülüyordu. 1743'te Whitefield onların isteği üzerine onlarla bir araya geldi ve bu konferans Kalvinist Metodist Birliği denilen organizasyonun kurulmasına sonuçlandı. Bu grubun yapısal biçimini büyük ölçüde Whitefield planladı ve 18 ay sonra Wesley kendi hizmetini organize ettiğinde büyük ölçüde Whitefield'in oluşturduğu yapıyı örnek aldı.

Whitefield yeniden Amerika'ya dönme ihtiyacı duydu. New England'daki hizmete fanatizm karışmaya başlamıştı ve Whitefield bunun sorumlusu olarak gösteriliyordu. Kıyıya vardıklarında çok hastaydı ve vaaz etmeye başladığında ölmek üzere olduğu düşünülüyordu ama kendini devam etmeye zorladı. Büyük bir şevkle hizmet etti. Hayatı, aralarında köktenciler de olan birçok "vaize" sağduyu örneği oldu. Bu yolculuğunda New England'da üç yıldan fazla kaldı ve eve dönerken iki buçuk ayını Bermuda'da vaaz vererek geçirdi.

İngiltere'ye vardığında Metodist kanadının önderliğini bırakmaya kararlıydı. İki gerekçesi vardı: Birincisi, zamanının en azından yarısını Amerika'ya adanması gerekeceğini görebiliyordu; ikincisiyse, önderlik konumunu sürdürdüğü sürece Wesley'in muhalefetini devam ettireceğini biliyordu. Onu, önder konumunda kalması ve hakkı olan itibarı sürdürmesi için teşvik eden izleyicilerine şöyle yanıt verdi: "Bırakın Whitefield adı silinsin. Yeter ki Mesih yüceltilsin! Herkesin hizmetkârı olmama izin verin." Onun hayat hikâyesine ilişkin bu gerçek hiçbir zaman tam olarak ortaya konmadı, bu yüzden hâlâ bilinmeyi ve vurgulanmayı hak etmektedir.

Herkesin Hizmetkârı

Bu dönemde (1748) Whitefield sözünü ettiği gibi "herkesin hizmetkârı" oldu ve yaşamının sonuna kadar da öyle kaldı. Herhangi bir mezhep gözetmeksizin her türlü sağlam müjdecî harekete yardımcı oldu. İngiliz Kilisesi'ndeki müjdecî hareket, onun etkisiyle zengin bir şekilde canlandı ve genişledi; Presbiteryenlere, Cemaatçilere ve Vaftizcilere de etkisi oldu. Aynı şekilde sıklıkla Wesley'in hareketine de yardımcı olacak şekilde vaaz etti. Leydi Huntington'un salonunda onu dinlemek için bir araya gelen bir grup zengin ve gururlu aristokrata düzenli olarak hizmet etti. Moorfields'teki eski ahşap yapının yerine, tuğla bir ibadethane inşa etti ve Londra'daki Tottenham Court Road'da büyük bir şapel yaptı. İskoçya'yı bir kez ziyaret etti ve Amerika'da olmadığı her yıl, çoğunlukla John Wesley'in oradaki işine yardımcı olmak amacıyla, İrlanda'ya iki kez gitti.

Artık kendi organizasyonunu Kalvinist inanışlar üzerine kurmaması ve özellikle de Wesley'e yardım etmeye çalışması, öğrencilerinin çoğu tarafından eleştirildi. Wesley'e

karşı düşünceleri nedeniyle öğrencilerinden biri bir keresinde Whitefield'e Wesley'i cennette görüp görmeyeceklerini sordu. Whitefield buna şöyle yanıt verdi: "Hayır! O tahta o kadar yakın olacak ve biz o denli uzak olacağız ki onu göremeyeceğiz."

Whitefield'in Başarısı

Whitefield inanılmaz bir tempo ile yaşıyordu. Sabahleyin saat dörtte uyanıyor, bir saat Tanrı ve sözüyle zaman geçirip saat beşte vaaz veriyordu. Bu erken saatte onu dinlemek için yüzlerce kişi toplanırdı. John Newton bir keresinde şöyle demişti: "Moorfields'i o zamanlar o kadar çok fenerle dolu görüyordum ki, sanki tiyatro bölgesinde meşalelerle dolu bir opera gecesi gibiydi." Yolculuklarının, yazdığı mektupların ve ruhsal konularda kendisine danışan kişilerle yaptığı görüşmelerin yanı sıra, gün boyunca genellikle iki kez daha vaaz veriyordu. Nerede olursa olsun, gününü çoğunlukla kaldığı evde bulunan kişilerle vaaz ederek bitiriyor, saat onda yatakta olmaya çalışıyordu.

Yirmi iki yaşında bu yaşam biçimine başlamış biri olarak kırk beşine geldiğinde tükenmişti. Buna rağmen, Whitefield kendisini zorlayıp İskoçya'ya beş yolculuk ve Amerika'ya iki yolculuk daha yaptı. Bir yılın büyük bölümünü aynı tempoda vaaz veremeyecek kadar hasta geçirmişti; sağlığını yeniden kazanmak için gittiği Hollanda'da bile bir tercüman yardımıyla vaaz etti. Sir James Stephan'ın dediğine göre, onun otuz binden çok vaaz vermiş olduğuna kuşku yoktu.

Whitefield'in Vaazları

Yayımlanmış vaazları, George Whitefield'in hizmetine ilişkin çok kısıtlı bir fikir vermektedir. Yirmi üç yaşındayken haftada bir vaaz yayınlıyordu ve bu vaazlar insanların beklediğinden çok daha iyiydiler. Yaşamının son yılında, vaazlarını dinleyen kalabalık arasından bir adam tarafından on yedi vaazı stenoyla kaydedildi ve Whitefield'e ait olduğu ifade edilen her şey çabucak satılabildiği için adam bunları yayımladı. Bunlardan ilkini gördüğü zaman Whitefield söylediklerini bütünüyle yanlış aktardıklarını açıkladı. Yine de bu vaazlar dağıtmaya devam etti ve bir yüzyıl boyunca onu anımsatan başlıca eserler olarak kabul gördüler. Aynı şekilde Whitefield'in resimleri de kendisini kötü yansıtır şekilde yapılmıştır. En iyisi Wedgwoods tarafından üretilen, Whitefield'in güçlü profilini taşıyan bir madalyondur.

O dönemde Amerika'daki din adamlarının çoğu köle sahibiydi ve bu geleneğe tamamen göz yumdular. Ne yazık ki, Whitefield de bu uygulamayı onaylayanlardandı ve kendi yetimhanesi için de köleleri kullandı. Bu onun en kötü ve neredeyse tek hatasıydı, çünkü o gerçekten kutsal bir insandı. Herkesten daha çok Tanrı'nın bakışlarının altında yaşadığının sürekli olarak bilincindeydi ve O'nun huzurunda duracağı büyük günde utanacak hiçbir şeyi olmayacak şekilde yaşamayı amaçlıyordu.

Whitefield başlamış olduğu gibi bitirdi. Kutsal Yazıların hatasızlığı, insanın günahkâr olarak konumu, Mesih tarafından yerine getirilen kefarete ve kurtuluşun ona iman eden herkes için geçerli olması gibi, imanın temel ilkelerine azimle tutundu. Yalnızca gerçekten İncil'e bağlı olanlarla çalıştı ve imanı inkâr eden herkese karşı durdu. Bu amaçla yolunda şaşmadan ilerledi. Sir James Stephen, onun yaşamı ve karakterini şu sözlerle özetlemiştir:

"Hayırseverlik,... evrensel yardımseverlik ruhuyla insanoğlunu tümüyle kucaklayacak şekilde bir insan yüreğinde alevlenebiliyorsa, bu yürek George Whitefield'inki olur. Önceliği bilgisizlerin, sefillerin ve yoksulların yararını gözetmeye veren biriydi. Onlara hizmet etmek uğruna yoksulluktan hiç çekinmedi, hakareti ve düşmanlığı da reddetmedi. Bu tür haksızlıklara karşı sürekli bir yumuşak huyluluk ve karşı konulamaz bir sevgiden oluşan silahlarla direndi. Hayırseverliğinin kaynağı tükenmiyordu ve bu kaynağın akmaktan başka seçeneği yoktu."

Whitefield'in hizmetinin emek verdiği bütün ülkelerde kalıcı bir etkisi oldu. Amerika'daki hizmetiyle ilgili olarak, özellikle başlangıcında kolonilerde onun vaazları aracılığıyla iman eden yüzlerce insanla kurulan Metodist öğretilen söz etmek gerekir. Onun etkisi altında, özellikle orta bölgelerdeki kolonilerde Presbiteryen Kilise çarpıcı bir büyüme gösterdi.

Whitefield Amerika'ya ilk vardığında Vaftizciler çok küçük ve durgun bir gruptu. Ancak onu örnek alarak harekete geçen birkaç adam, özellikle güneyde yeni bir tutumla hizmet etmeye başladı. Gerçekten de birçok mezhep ona çok şey borçludur ve Amerika, George Whitefield yaşamasaydı şimdi olacağından çok farklı bir haline gelmiştir.

Bu makale ilk kez Amerika Birleşik Devletleri'nde Moody Publishers, 820 N. LaSalle Blvd., Chicago, IL 60610 tarafından yayımlanan ve John Woodbridge'in düzenlediği *Great Leaders of the Christian Church* (Telif Hakları © 1988 The Moody Bible Institute of Chicago) adlı yapıtta yayımlandı. İzin ile tercüme edildi.

This article was first published in the United States by Moody Publishers, 820 N. LaSalle Blvd., Chicago, IL 60610 within the title *Great Leaders of the Christian Church* edited by John Woodbridge, copyright © 1988 by The Moody Bible Institute of Chicago. Translated by permission.

Borç alma zihniyetinin varsayımları:

- *Tanrı'nın bize verdiklerinden fazlasına ihtiyacımız var.*
- *Tanrı bizim için en iyi olanı bilmiyor.*
- *Tanrı ihtiyaçlarımızı karşılamakta başarısız oldu ve bunları kendi kendimize çözmeye bizi mecbur bıraktı.*
- *Eğer Tanrı bizim doğru bulduğumuz yoldan gitmiyorsa, biz başka bir yol buluruz.*
- *Bugünkü gelirimiz borçlarımızı ödememize yeterli olduğuna göre, yarınki de yeterli olacaktır.*
- *Koşullarımız hiç değişmeyecek. Sağlığımız hep iyi olacak. Şimdiki işimize devam edeceğiz. Maaşımız enflasyon karşısında hep sağlam duracak...*

Yaşam ilkeleri:

- *Bedelini ödeyemediğiniz sürece hiçbir şey ucuz değildir.*
- *Bedelini ödeyebiliyor olman, Tanrı'nın ona sahip olmanı istediği anlamına gelmez.*
- *Artan gelirin anlamı 'daha çok harca' değildir.*

Randy Alcorn
Money, Possessions and Eternity
(Wheaton, Illinois: Tyndale House, 2003)

Kilise Önderliği Beklentilerin Ötesi

✍ Ken Wiest

🗨 Çiğdem Özbek

Bir imanlı, imanlılar topluluğuna önderlik etme sorumluluğunu kabul ettiği zaman, kendisini bekleyen bütün görevlerin belki tam olarak farkında değildir. Rab’bin Müjde’sini duyurmak, öğretmek, vaaz vermek, sorunlu topluluk üyeleriyle ilgilenmek, kişinin üstlendiği birçok görevden sadece birkaçıdır. Yeni önder, bu görevler için yeterince hazır olduğunu düşünebilir, çünkü Kutsal Kitap’la ilgili bir kursu başarıyla tamamlamıştır.

Ancak kimi zaman, verilen eğitimde önderlik rolü sanki dışarıda bırakılıyor. Bu yaklaşım aslında birkaç soruna yol açabilir. Önderlik eğitimi Kutsal Kitap eğitimi kadar önemlidir. Çünkü bazı kişilerin gözünde önderlik etmek, “patronluk taslamak” veya kendi gündemini kabul ettirmek anlamına gelebilir. Böyle önderler dünyada bazen başarılı görünür; o zaman kişinin gözünde bu tür önderlik örnek almaya değer olabilir. Kilisede önderlik etmekle ilgili eğitimin gerekli olmadığı düşünülebilir. Bu büyük bir yanıltır ve bu anlayış Türk kiliselerini mahva götürebilir.

Türkiye’deki kiliselerde, önderlik konusunda iyi eğitilmiş kişiler olması gerek. Önderlerin hızla gelişen değişiklikleri yönetmeye, geleceğe yönelik hizmetin yönünü belirlemeye ve değişim fırtınası içinde değer yargılarını istikrarlı biçimde sürdürmeye ihtiyacı var. Önder, teolojinin yaşamsal önemini ve bu dünyayla ilişkisini göstermeyi başarmalı. Bu demektir ki, inancını yaşaması ve duyurması gerekir. Bu görevlerin tümünde, önderin önderliğe dair bilgiye ve becerilere ihtiyacı vardır. Önderlik rolünü göz ardı ederek, etkin bir çoban olmayı sürdürmek mümkün değildir.

Önderlik eğitiminin üç önemli unsuru vardır: Kutsal Kitap ve tanrıbilim bilgisi, karakter ve beceriler. Bu kısa makalede bu üç unsuru ele alacak, bazı pratik konuları vurgulayacağız.

Bilgi

Petrus, 2. mektubunda okuyucuları Tanrı’nın lütfunda ve bilgisinde gelişmeye teşvik eder (2Pe. 3:18). Pavlus da aynı hedefi vurgular (Kol. 1:9). Bu gelişmede başı pastörler çekmelidir. Pastör, daha etkili bir hizmetkâr olabilmek için bilgilerini sürekli olarak geliştirmeye çalışmalıdır. Özellikle Kutsal Kitap bilgisini sürekli geliştirmeye odaklanmalıdır. Kutsal Kitap’ın, temalarının yanı sıra, ayrıntılarına ve genel bütünlüğüne dair sistematik bilgi edinmeyi amaçlamalıdır. Tanrıbilim dallarının, diğer bilim dallarıyla (ya da bilgi alanlarıyla) nasıl kaynaşmış olduğunu öğrenmelidir. Kutsal Yazılar’ın imanlıları nasıl teselli ettiğini ve inanmayanlarla nasıl yüzleştiğini bilmelidir. 2. Timoteos 2:15’te, bilginin geliştirilmesi hakkında önemli öğütler bulunur. Birinci olarak, Kutsal Kitap bilgisinde gelişmek disiplin ve zorlu bir çalışma gerektirir. İkinci olarak, hedef, Tanrı’nın sözünü “doğru kullanarak” gerçeğin bildirisini duyurmaktır. Bir pastör için Kutsal Yazıların bir metnini doğru bir biçimde bildirmekten daha önemli bir görev yoktur. Son olarak, gerçeği duyurma görevinde, ödül kazanmak veya utanmak şeklinde iki seçenek olasıdır. Önder ödülü kazanmak ve utançtan kaçınmak için var gücüyle O’nun gerçeğini doğru bir biçimde duyurmaya çalışmalı, bunu yaparken de topluluk tarafından değil, Tanrı tarafından makbul sayılmayı amaçlamalıdır.

İyi Önderin Özellikleri (Karakter)

Bir önderin sahip olması gereken özellikleri anlamak için çoğunlukla 1. Timoteos 3 ve Titus 1. bölümlere bakılır. Bunun yanı sıra, 1. Petrus 5:1-10, 1. Selanikliler 2:1-12, Koloseliler 1:24-29 ve Romalılar 15:14-22 ayetleri de yararlı olacaktır.

Ayıplanacak bir yönü olmayan	Tek eşli olan
Davranışlarında ölçülü	Sağduyulu
Saygın	Konuksever
Öğretmeye yetenekli	Şaraba düşkün olmayan
Kavgacı olmayan	Uysal
Barışçıl	Para sevgisinden uzak olan
İnatçı olmayan	
İyi olanı seven	Duyarlı
Adil	Sadakatli
Kendini denetleyebilen	Kutsal Kitap'a sınımsız sarılan
İmanlı olmayanların arasında iyi bir insan olarak tanınan	
Kendi evini iyi yöneten (çocuklarını ağırbaşlılıkla kontrol altında tutan)	
Çocukları imanlı olan (sefahatle veya isyankârlıkla suçlanan çocukları olmaması lazım)	

Bütün bu özellikleri harmanladığımızda aşağıdaki gibi bir liste elde edebiliriz:

- Ailesine, özellikle çocuklarına önderlik eden
- İmanlılar topluluğu dışındakiler arasında lekesiz bir itibara ve tanıklığa sahip olan
- Tanrı'nın sözünü iyi öğretebilen
- İlişkilerinde Mesih'i örnek alan yeteneklere sahip olan
- Benliğini terbiye edebilen (bedensel ve dünyasal isteklerine hakim olabilen)

Karakter gelişimi ömür boyu sürer. Bu sürece karşılıklı hesaplaşmak, Tanrı'nın sözü üzerinde çalışmak, dua etmek ve Tanrı'nın lütfuyla iman yolunda yürümeyi öğrenmek dahildir. Uygulamanın en zor yönü karşılıklı hesaplaşmak konusu olabilir. Buna rağmen en fazla getiri sağlayan da odur. Önderin yaşamı gözler önündedir ve insanlar önderin yaşamına bakıp kendisinin görmediği pek çok hataları ve sorunları görebilir. Bu yüzden, önderin kendisi hakkında içtenlikle değerlendirme yapabilecek bir kişiyi bulması son derece önemlidir.

Bu karakter özelliklerinin hiçbiri azımsanamaz; kilise önderleri her bir özelliğe artan ölçüde sahip olmalıdır (2Pe. 1:3-11). Kişinin ilişkilerde veya Tanrı'nın sözünü öğretmesinde yetenekli olması, kilisede önderlik yapmasına yetmez. Evdeki davranışları da Kutsal Kitap bilgisi kadar önemlidir.

Her bir önder veya önder adayı hakkında, iç dünyasını açığa çıkarabilecek sorular sorulmalıdır.

1. Çocuklarını iyi idare edebiliyor mu? Onları sevgiyle ve imanla terbiye ediyor mu? Çocuklarını Rab'be itaat etmeleri konusunda eğitiyor mu? Çocuklar babalarını örnek alabilir mi? Babalarını örnek almak istiyorlar mı?
2. İmanlılar topluluğu dışından olan insanlar, söz konusu kişinin kilise önderi olduğunu biliyorlar mı? Onlar kendisinde İsa'nın karakterini görebiliyorlar mı? Sözlerini, insanları geliştirmek için mi, yoksa eleştirmek için mi kullanır? İnsanlar onu televizyonda herhangi bir konuda suçlayabilir mi? Bu durumda komşular televizyonda gösterilenlere mi inanır, yoksa bu karalama karşısında onu savunur mu?
3. Etkili bir öğretmen mi? Onu dinlemek kolay mı? Verdiği eğitimin temelinde insanları paylamak mı var? İnsanlar Kutsal Kitap'ı ondan öğrendiğini söyleyebilir mi?

4. Zaman ve kaynak konusunda cömert mi? İnsanlar çevresinde bulunmaktan hoşlanıyor mu? Öfkesini denetleyebiliyor mu? Onunla aynı fikirde olmayanlara karşı nasıl davranıyor?
5. Alkol ve tütün tüketimi hakkındaki düşünceleri neler? Kadınlara karşı saygılı ve ölçülü mü?¹

Beceriler

Önderlik nedir? Bu kelime, belki de önderlerin sayısı kadar çok tanım içerir. Önderlik özellikleri, belki de önderlik etmek hakkında yazılan kitapların sayısı kadardır. Birçok kaynaktan edinilen önderlik tanımlarının ortak yönleri özetle şunlardır:

- Geleceğe yönelik olmak;
- İnsanları etkileyip harekete geçirmek ve onlar için ilham kaynağı olmak;
- Ortak hedeflere ve ortak vizyona doğru yönlendirmek.

Yukarıda sıralanan unsurlar, geleceğe yöneliktir ve insan topluluklarını müşterek bir hedefe doğru yönlendirmenin üzerinde temellendirilmiştir.

Kilise önderi çok önemli ve zor bir görev üstlenmiştir. O yüzden önderin kendini geliştirmesi gereklidir.

Bu makalede, önderin gelişimi konusunda basit bir giriş yapılmıştır. Hem kilise önderleri hem de kilise üyeleri, öncelikle gelecekteki ve şu anda mevcut olan önderler için dua etmeli, ikinci olarak önderin gelişimi için hangi fedakârlık bulunulması gerekiyorsa, onu eyleme geçirmelidirler. ■

Sonnotlar:

¹ Michael Youssef'un kaleme aldığı *The Leadership Style of Jesus* (Wheaton, Illinois: Victor, 1986) kitabı, *İsa ve Önderlik* (İstanbul: Müjde Yayıncılık, 1997) adıyla Türkçe'ye çevrilmiştir. Yazar, kitabında, yukarıdaki karakter özelliklerinden bazılarını yer vermiştir. Ayrıca Thomas Schmidt'in *İyi Olan Kim?* (İstanbul: Yeni Yaşam Yayınları) adlı kitabını çok yararlı bir kaynak olarak öneriyoruz. Her iki kitabın yayıncısı Yeni Yaşam Yayınları'dır. [Not: Bu kitabın ikisi de yayındışıdır ama bazı İnternet kitapevlerinde bulunabilir – Ed.]

Çizen: Nathanael Wibberley

İhsan Yinal Özbek, *Tahir ile Salih* (Ankara: Kucak Yayıncılık, 2009), s. 71. İzin ile kullanılmıştır.

Kutsallık

Kutsal Olmalı mıyız, Zaten Kutsal mıyız?

✍ Ken Wiest

🗣 Çiğdem Özbek

David Peterson

Possessed by God

(Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2001).

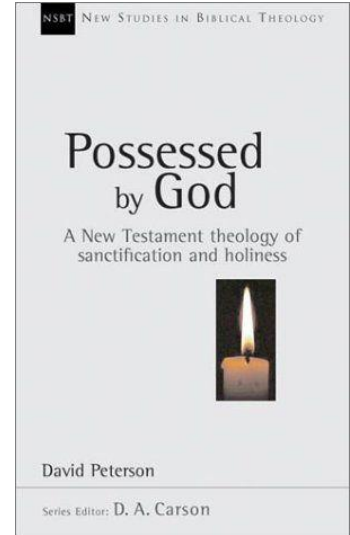
İbraniler'e Mektup'un yazarı, kutsal olmaksızın Tanrı'yı göremeyeceğimizi söyler (İbr. 12:24). Ezgilerde kutsallıktan söz eder, kutsal olmak istediğimizi söyleriz. Ama kutsallaşma bazen zor anlaşılır. Bunun nedenlerinden biri, kutsallığın hem şimdiden iman edenler için geçerli (kutsal kıldınız) bir bildiri hem de henüz tamamlanmamış (kutsallaşın) bir buyruk olmasıdır. İmanlının kutsallığa şimdiden sahip olduğunu bildiren ayetler olduğu gibi, "kutsal olun" emrini veren ayetler de vardır. Hangisinin doğru olduğu sorusu sıklıkla dile getirilir. İkisi birden doğruysa, bunun anlamı nedir?

David Peterson'ın *Possessed by God* adlı kitabı bütünüyle kutsal kılınmayla ilgilidir. Tüm açıklığıyla konunun ele alındığı bu kitap, kısaca Eski Antlaşma'daki kutsal kılınmayı ele alır ve ardından konu üzerinde en önemli Yeni Antlaşma ayetlerini ayrıntılı bir biçimde açıklar. Kitap, Yasa'yla ve "kutsallaşma"nın Yunanca karşılığıyla ilgili iki ayrı çalışmayı da içerir.

Peterson'ın tezi, Kutsal Kitap'ın, imanlıyı katılıma çağıran ve bir süreçle birlikte büyüyen, ama imanlının zamanla kutsal kılınmasını değil, iman ettiklerinde kutsal kıldıklarını vurguladığıdır. Bu sözlerin anlamını kavramak Hristiyan yaşamımız için çok önemlidir.

Peterson'ın Eski Antlaşma'daki kutsallıkla ilgili yazıları Tanrı'nın karakterini temel alır. Tanrı kutsaldır (bkz. Mez. 99); yani Tanrı her şeyden ayrı ve aşkındır (Çık. 15:11; Yşa. 6:1-4). Karakter bakımından yaratılmış her şeyden farklıdır. Eski Antlaşma döneminde Tanrı'nın kutsallığı tapınakta açık bir şekilde görülebiliyordu. Tapınağın yapısı, İsrail ile Yahve arasındaki ayrılığı anlatıyordu (Çık. 26-31, 35). Tanrı'nın kutsallığı Yasa'da da açıklanıyordu. Yargı da, kurtuluş da, O'nun kutsallığının birer ifadesiydi; biri günahı mahkum ediyor, diğeri ruhsal arınma sağlıyordu. Dahası, İsrail'in kutsal bir ulus oluşunun (Lev. 11:44-45) dayanağı, Tanrı tarafından kurtarılmış, seçilmiş olmasıydı (Çık. 19:4-6). İsrail, "hayatın her alanında Kutsal Olan'ın karakterini göstermek üzere O'nunla bir ilişki için ayrılmış" olması nedeniyle "kutsal"dı. (s. 24)

Peterson, Yeni Antlaşma'da kutsallığın tamamlanmış yanının vurgulanmaya devam ettiğini gösterir; ne var ki, Yeni Antlaşma'nın bakış açısının odak noktası Tanrı'nın karakterinden çok Mesih'tir. Peterson bunu şöyle yorumlar: " ... (kutsallık) öncelikle Tanrı'nın bize Mesih'te sahip olma şekline, O'na ait olmamıza ve bize yönelik amaçlarını gerçekleştirmesi için bizi kendine ayırmasına yöneliktir" (s. 27). İbraniler kitabı, Yeni Antlaşma'nın, Mesih'in çarmıhta ölümü ve ardından dirilişi aracılığıyla tamamlanmış olan kutsal kılınmayı vurguladığına dair mükemmel bir örnektir. Çarmıhta tamamladığı hizmeti aracılığıyla kutsal kılan, Mesih'tir (İbr. 2:11). İbraniler 10:1-18, özellikle de 10. ve 14.

ayetler imanlının, Mesih'in bedeninin sunulmasıyla aklandığını, kutsal kılındığını ve yetkinleştiğini açıklamaktadır. İbraniler'de yetkinleşme, kişinin Tanrı'ya (özellikle de gelecekte, cennette) tapınabilmesi için Tanrı'ya yaklaşabilmesiyle ilgilidir. İbraniler'de öne sürülen kurtuluşun aklanma, kutsallaşma ve yetkinleşme yönleri, her ne kadar hâlâ gelecekte tamamlanacak olsa da, imanlı için şimdiden geçerlidir, imandıda mevcuttur.

Pavlus'un yazılarında da kutsallaşmanın tamamlanmış yönleri ağır basmaktadır. İmanlıların kutsal olmaya ve günahlı insan yerine ölüp dirilerek kutsal olan Mesih'le özdeşleşmeye çağrıldıklarını vurgular (1Ko. 1:1-3, 30). 1. Korintlilere 6:11'de Pavlus, Korintlilerin yıkandığından, kutsal kılındığından ve aklandığından söz eder. Yine Pavlus, 1Se. 5:23-24'te, imanlının kutsal kılınmasının tamamlanması için, yani gelecekte olacak bir şey için dua eder. Dahası, tıpkı özgür olma ve aklanma gibi kutsal kılınma da, kurtuluşun tamamlanan yönleriyle ilişkilendirilmiştir. Kutsallık imanlıya Tanrı'nın armağanıdır, iman aracılığıyla sahip olunur. Bizler Mesih tarafından kutsal kılındık; yani, kutsal kılınma da aklanma gibi, bizim çabalarımızın sonucu değildir.

Bunun ışığında, Kutsal Kitap'ın tanrısayarlıkta büyüme öğütleri ne anlama gelir? (1Ti. 4:7-15; İbr. 5:11-6:2; 12:14) Romalılar 6. ve 8. bölümler, kutsal kılınmanın tamamlanmış yönleri ile kutsal kılınmış insanlar olarak imanlıların atması gereken adımları hoş bir dengede tutar. İmanlılar iman ederek Mesih'le özdeşleşmeleri sayesinde O'nunla birlikte ölmüş ve dirilmiş sayılırlar. Mesih'e iman etmek demek, "farklı değerlerimizin ve tamamen farklı yaşam tarzına yönlendiren farklı önceliklerimizin olması" anlamına gelir (s. 73). Yaşamlarımızda günahın yetkisine izin vermeyi reddetme yeteneğine sahibiz; Peterson bunu çok iyi ifade eder: Bizler günaha karşı, "Tanrı'nın adıyla isyan edebiliriz" (s. 100). Bizler artık doğruluğun köleleri ve Yasa'dan özgürüz (Rom. 6:13-7:6). Artık günahın, ölümün ve Yasa'nın hüküm sürdüğü doğal benliğe ait değiliz. Sabit kimliğimiz kalıcı olarak Ruh'la ilişki içinde, O'nun denetimi altındayız. O halde kutsal bir yaşam sürmeye de gücümüz vardır (Rom. 8:1-17). Bizler artık kutsalsız ve gelecekte tamamen kutsal olacağımızın güvencesi vardır. Ruh, Kutsal Yazılar aracılığıyla zihinlerimizi yenilemektedir. Bu da bizim karakterimizi dönüştürür (Rom. 12:1-2; 1Pe. 1:2; Elç. 20:32). Yeni Antlaşma, bize belirli durumlarda kutsallığın nasıl görüldüğünü anlatır. İmanla dua aracılığıyla, Kutsal Ruh'un bu değişimin hayatımıza doğrudan girmesini sağladığına güveniriz. Sonra da, gerçeklerle uyumlu şekilde yaşamayı seçeriz. Her ne kadar söz ettiğimiz değişim kolayca ve hiç aksamadan gerçekleşecekmiş gibi bir izlenim verse de, Kutsal Kitap bu konuda farklı bir anlatımda bulunur. Peterson, Kutsal Kitap'ın neredeyse hiç istisna olmadan, her zaman başarı hikâyeleri içeren bir Hristiyan portresi sunmadığını anlatır; aksine benlik ile Ruh ölene kadar veya Mesih'in gelişine kadar bitmeyecek bir savaşa kilitlenmiştir.

Kutsal kılınma, Mesih'in çarmıhtaki ölümüne ve dirilip göğe yükselişine dayanmakta, Müjde aracılığıyla Kutsal Ruh tarafından yerine getirilmektedir. Kutsal Olan'la aramızda bir birlik, bir ilişki vardır; bu da, bizi kutsallığa çağıran Kişi'ye karşı sorumluluğumuz olduğu anlamına gelir. Ruhsallığımızı, büyüdüğümüzü, daha da kötüsü kurtulmuş olduğumuzu göstermek için bir dizi kural koyup uygulamaya çalışmaktan kaçınmalıyız. Peterson'un çok iyi ifade ettiği gibi: "... İnsanları, Hristiyan olarak ilerleme kaydettiklerini kanıtlamak için yerine getirmek zorunda oldukları koşullarla bunalttığımız zaman Müjde'yi çarpıtıyoruz. Onları, İsa Mesih'te şimdiden kutsal kılınmış kişiler olarak kabul etmeyi öğrenmeliyiz. Nihai olarak nasıl biri olacakları Tanrı'nın ellerindedir ve amaçlarına kendi zamanında ve kendi yoluyla ulaşacaktır" (s. 49).